

Teatro ilgalaikio plano variantas 1 klasei (pagal 2008 m. bendrąsias programas)

Parengė dr. Vida Kazragytė, Romena Gudelytė, Loreta Vilkytė

Dalykas: Teatras.

Klasė: 1

Laikotarpis: vieneri mokslo metai.

Pamokų skaičius: 36 (1 pamoka per savaitę).

Tikslas: Teatro dalyko programos pradinėse klasėse tikslas – per kokybišką patirtį skatinti mokinių dvasinį brendimą, ugdyti pažinimo galias, padėti įgyti teatro kompetencijos pradmenis ir jais pasinaudoti kultūriniame klasės gyvenime.

Uždaviniai. Siekiama, kad per teatro pamokas mokiniai:

- įgytų pasitikėjimą, teigiamai save vertintų;
- mokytųsi kūrybiškai reikšti savo mintis, jausmus, požiūrį panaudodami jų galimybes atitinkančias teatro priemones;
- mokytųsi per teatrinę raišką pažinti savo pačių ir kitų žmonių dvasinį pasaulį, elgesį, jų skirtumus;
- mokytųsi stebėti, suprasti ir vertinti vaidinimus, pagrįsti savo nuomonę;
- mokytųsi išvelgti teatro meno svarbą savo pačių ir bendruomenės kultūriniame gyvenime;
- apmąstytų teatrinę veiklą ir įgytą patirtį, ugdytųsi mokėjimą mokytis.

Mokinių pasiekimai		Temos, veiklos gairės, priemonės	Integraciniai ryšiai
Nuostatos	Gebėjimai, žinios ir supratimas		
Užduotys, skirtos diagnostiniam vertinimui. 1 pam.			
1 ciklas. Teatro raiška. Matau, girdžiu ir drąsiai veikiu. 7 pam.			
Stengtis nebijoti viešumos, žiūrovų dėmesio. Veikti drąsiai, pasitikint savimi.	Stebint būti laisvam, iš tikrųjų girdėti, matyti. Dėmesį sutelkti į tikslą. Jį įvardyti.	<p style="text-align: center;"><u>Tema „Kelionė paskui pasakos siūlą“</u></p> <p>Drama. Mokytoja turi siūlą kamuolį ir kviečia į stebuklingą kelionę. Mokytoja seka įvairius pasakos fragmentus, o mokiniai vaizduoja įvairius veiksmus. Pirma užkopė į kalną. Kopė, kopė ir užkopė (mokiniai kartu su mokytoja vaizduoja, kaip pailso, užduso). Po to pasivaišina atsineštais valgiais. Po to prieina Raganos trobelę. Pasiklauso, ką ji veikia. Aptaria, kokios Raganos būna pasakose, prisimena jos negerus darbus. Dar vėliau sutinka Milžiną, nuveikusį daug darbų. Kalba apie gerus darbus. Patenka į</p>	<p>Lietuvių kalba. Klausymas ir kalbėjimas. Bendraujant su kitais stengtis juos išgirsti, išklaudyti, suprasti ir atitinkamai reaguoti (atsakyti, atlikti kokius nors veiksmus ir kt.).</p> <p>Etika. Santykis su pasauliu. Paaiškinti, kokių savybių galima pasimokyti iš pasakų veikėjų ir ko moko išgirstos ar perskaitytos istorijos. Apibūdinti savo mėgstamiausias pasakas, istorijas ar herojus.</p>

		audrą. Vaidina žaibus sustingusiais vaizdais. Audra nurimsta. Visi pasijunta besą namuose.	
2 ciklas. Teatro raiška. Siekiu tikslo įsivaizduojamomis aplinkybėmis. 7 pam.			
Nebijoti viešumos, žiūrovų dėmesio. Veikti drąsiai, pasitikinti savimi.	Įsivaizduoti save personažu ir personažo aplinkybes. Plėtoti trumpas veiksmų sekas.	<u>Tema „Kam reikia pagalbos?“</u> Drama. Mokytoja kurdama siužetą kviečia pirmokus pakeliauti. Jie apsilanko „Pievoje“, „Jūroje“, „Sapne“, „Mėnulyje“, „Mašinų parduotuvėje“. Kiekviename išgalvotame pasaulyje mokiniai kuria vaizdinius fantazuodami žodžiu, piešdami, apžiūrėdami paveikslėlius. Sugalvoja 2 gyventojus, iš kurių vienas yra stipresnis, o kitas silpnesnis. Pvz., silpni vabalėliai ir galingi milžinai. Mokiniai tyrinėja, kaip sugalvotas personažas vaikšto, mokosi sąlygiškumo (vabaliukas sunkiai skinasi kelią per įsivaizduojamas aukštas žoles). Po to sprendžia problemą, kaip stipresnis gali padėti silpnesniam. Pvz., milžinas palenkia aukštą žolę. Vėliau mokiniai kuria pristatymus grupėse po tris. Jo metu vienas mokinys pristato ir įgarsina, naudodamas garsažodžius, kiti du personažai paeiliui veikia ir sustingsta (vienas veikia ir sustingsta, po to kitas veikia ir sustingsta ir t. t.). Refleksijos metu vaidinusio mokinio paklausiama, koks buvo jo tikslas?	Etika: 2.5. Gebėti atpažinti tas savo gyvenimo situacijas, kai vienas būčiau bejėgis. Išdrįsti kreiptis į kitus pagalbos. Pastebėti, kam reikia paramos, ir padėti. 2.5.1. Suprasti, kad visi žmonės kartais būna silpni ir bejėgiai; kad prašyti pagalbos nėra gėda. 2.5.2. Paaikškinti, kad padėdami kitam patys sustiprėjame ir praturtėjame. Lietuvių kalba. Klausymas ir kalbėjimas. Kurti sakinį tekstą (monologą): prisistatyti. Žaidimams vartoti skaičiuotes, gamtos garsų pamėgdžiojimus.
3 ciklas. Teatro raiška. Skirtingų nuotaikų raiška judesiu ir balso intonacija. 7 pam.			
Stengtis drąsiai kurti situacijas, vaizduojančias įvairias savo pačių ir kitų nuotaikas.	Sukurti vaidinimui situaciją, vaizduojančią personažų nuotaikos pasikeitimą ir priežastį.	<u>Tema „Mažojo peliuko draugai“</u> Drama. Nagrinėjami pagrindiniai jausmai: džiaugsmas ir liūdesys. Mokytojas pasakoja istoriją apie Peliuką, kuris buvo liūdnas, o po to labai apsidžiaugė. Vaikai pasigamina Peliuko detalę – ausis. Iš patirties spėja, kas galėjo atsitikti Peliukui, kad jis taip nuliūdo, o vėliau apsidžiaugė. Po to mokiniai stebi pavaizduotus liūdesio ir džiaugsmo jausmus nuotraukose, paveikslėliuose, aptaria jų išraišką, aiškinasi priežastis. Piešia piešinį, kuriame pavaizduoja įvykį, dėl kurio Peliukas labai pradžiugo (pvz., gavo didelį šokoladą gimimo dienos proga). Sukuria Personažą, pvz., Vegetarą Katiną, kuris jam tą šokoladą dovanojo, pasidaro Katino detalę – ausis. Mokiniai grupėse kuria situacijų pristatymus. Jų metu vienas mokinys sako: „Peliukas apsidžiaugė, nes...“, tuomet veikia Peliukas, vaidindamas, kad jis liūdnas, ir sustingsta. Ateina Katinas su dovana, dovanoja ir sustingsta. Po to veikia Peliukas,	Lietuvių kalba. Klausymas ir kalbėjimas. Išsakyti kitiems savo mintis ir jausmus, stengtis suprasti kitus. Stengtis suprasti draugų reiškiamas mintis, jausmus, nuotaikas ir atitinkamai reaguoti žodine ir nežodine kalba (gestais, mimika). Etika: Atpažinti pagrindinius jausmus bei nuotaikas ir pagal išgales aiškintis, kas juos sukėlė. Mokėti padėti sau ir kitiems išgyventi negatyvius jausmus (baimę, liūdesį, pyktį). Žinoti elementariausias pagrindinių jausmų priežastis.

		parodydamas savo džiaugsmą.	
4 ciklas. Teatro raiška. Formų vaizdavimas judesiu. 7 pam.			
Stengtis nebijoti žiūrovų dėmesio. Veikti drąsiai, pasitikint savimi.	Įsivaizduoti scenines aplinkybes ir jas vertinti. Siekti tikslo svarbiausiais fiziniaisiais veiksmais. Pasinaudoti menamais daiktais.	<u>Tema „Namai namučiai“</u> Drama. Mokytoja pasakoja istoriją apie namus, o mokiniai praleistus epizodus „Dulkių valymas“, „Daiktų sudėliojimas į vietas“, „Dulkinimas“, „Lyginimas“, „Virimas“, „Stalo dengimas“ suvaidina. Iš karto veikia trys keturi mokiniai, žiūrovai mokiniai pagal mokytojos ženklą pakeičia vieną iš veikiančiųjų. Veikiama su menamais daiktais. Mokiniai savo veiksmus stengiasi ritmizuoti klausydamiesi nesudėtingos aiškaus ritmo muzikos. Jie perteikia plastika menamus daiktus, jų formas (pvz., pažymi ranka lentyną ir tada išdėlioja joje knygas). Žiūrovai pasakoja, ką suprato.	Etika: Gebėti paaiškinti tokią tautos išmintį, kaip „namai namučiai – nors ir po smilga“. Paaiškinti, kad namai gali būti ir panašūs, ir skirtingi. Matematika. Geometrija. Atpažinti ir tinkamai pavadinti atkarpą, kvadratą, stačiakampį, trikampį, skritulį. Modelyje parodyti trikampio ir stačiakampio viršūnes, kraštines, kampus. Pavaizduoti tašką, atkarpą. Atpažinti ir tinkamai pavadinti kubą ir rutulį.
5 ciklas. Teatro raiška. Veikimas žodžiu. 7 pam.			
Stengtis nebijoti žiūrovų dėmesio. Veikti drąsiai, pasitikint savimi.	Įsivaizduoti scenines aplinkybes. Siekti personažo tikslo svarbiausiais fiziniaisiais veiksmais, žodžiais (intonacijomis). Bendrauti su partneriu (<i>išgirsti, pamatyti, atsakyti</i>).	<u>Tema. Kas kalbasi? Žaislai kalbasi</u> Drama. Mokytoja pasakoja siužetą apie Meškiuką ir Šuniuką, o mokiniai su šiais žaisliukais sukuria dialogus ir monologus. Mokiniai su šiais mėgstamais žaislais pasakoja apie savo šeimą, save, savo pomėgius. Sieja žaisliuko judesius su kalba. Mokosi bendrauti nepertraukdami vienas kito, laikydamiesi etiketo. Galima naudotis nedidele širma.	Lietuvių kalba. Klausymas ir kalbėjimas. Kurti sakinį tekstą (monologą): prisistatyti, trumpai papasakoti apie save, savo šeimą, pomėgius, artimiausią aplinką, apie patirtą nutikimą, reikšti savo nuomonę (patinka, nepatinka, sutinku, nesutinku). 1.4.1. Skirti monologą ir dialogą.
6 ciklas. Teatro raiška. Judesių ir žodinės kalbos santykis. 7 pam.			
Stengtis nebijoti žiūrovų dėmesio. Veikti drąsiai, pasitikint savimi.	Įsivaizduoti scenines aplinkybes. Siekti personažo tikslo fiziniaisiais veiksmais, žodžiais (intonacijomis). Bendrauti su partneriu (<i>išgirsti, pamatyti, atsakyti</i>).	<u>Tema. Sukurkime marsiečių kalbą</u> Drama. Mokytoja pasakoja siužetą apie Vaikus, kurie apsilankė Marse. Mokiniai pasidalija į marsiečių ir žemės gyventojus, išsirenka Vertėją. Vertėjas judesiais verčia marsiečiams, ką pasakoja apie gamtą (vasarą, rudenį, žiemą, pavasarį) Žemės gyventojai. Veiksmų atlikimą mokytojas struktūruoja: iš pradžių Žemės gyventojai pasako kelis sakinius, tada Vertėjas (jū gali būti du) parodo judesiais, fiziniaisiais veiksmais.	Socialinis ir gamtamokslis ugdymas. Žmonių gyvenamoji aplinka. Naudotis simboliais norint perduoti informaciją. Naudoti savo sukurtus sutartinius ženklus. Apibūdinti (remiantis savo patyrimu) vasarą, rudenį, žiemą, pavasarį. Kiekviename metų laike išskirti patrauklių ypatybių.
7 ciklas. Teatro raiška. Vaidybinių scenelių parodymas, 7 pam.			

Stengtis, kad ir aktoriai, ir žiūrovai jaustųsi smagiai.	Pasiūlyti į klasės vaidinimą įtraukti per pamokas sukurtas sceneles. Parengti skelbimą, kvietimą, nusakyti nuotaiką.	<u>Tema „Filmas, kuris rodo praeitį“</u> Drama. Mokytojas kartu su mokiniais kuria filmą, jį žiūrėdami prisimena praeitas teatro pamokas, aptaria, suvaidina. Pasiūlo parodyti filmą-spektaklį žiūrovams, surikiuoja iš eilės, mokinių manymu, geriausias sceneles ir jas parodo. Sukuria skelbimą, kvietimą, parengia klasę, o po to sutvarko.	Socialinis ir gamtamokslis ugdymas. Žmonių gyvenimo kaita. Išreikšti laiko kaitos, tėkmės supratimą: skirti ir tinkamai vartoti sąvokas: <i>vakar, šiandien, rytoj, praeityje, dabartyje, ateityje.</i>
8 ciklas. Vaidinimo stebėjimas, interpretavimas, vertinimas. 9 pam.			
Stengtis mandagiai bendrauti su esančiais scenoje ir žiūrovų salėje.	2.1. Rodyti žiūrovo etiketo pradmenis. 2.2. Apibūdinti vaidinimo nuotaiką. 2.3. Įvertinti personažų poelgius gėrio ir blogio požiūriu.	<u>Tema „Pirmokai teatre“</u> Drama. Mokiniai pasakoja, kaip pirmokai keliavo į teatrą ir į kokias juokingas situacijas jie pakliūdavo, nežinodami, kaip elgtis. Mokiniai sceneles išplėtoja, papildoma personažų žodžiais ir jas suvaidina. Mokiniai išsiaiškina, kaip reikia elgtis teisingai, ir tai pavaizduoja vaidindami su žaisliukais arba kita teatro forma. Apsilanko teatre ar stebi vaidinimą per televiziją. Po vaidinimo sustingusiais vaizdais parodo, kokia nuotaika vyravo spektaklyje. Surengia diskusiją apie kiekvieną veikėją ir žaidimo būdu aiškinasi, kurie poelgiai buvo geri, o kokie blogi.	Etika: Skaityti, nagrinėti ir bandyti kurti pasakas ir kitas istorijas. Paašškinti, kokių savybių galima pasimokyti iš pasakų veikėjų ir ko moko išgirstos ar perskaitytos istorijos. Apibūdinti savo mėgstamiausias pasakas, istorijas ar herojus.
9 ciklas. Teatro vaidmens kultūriname gyvenime pažinimas. 5 pam.			
Stengtis branginti teatrą kaip klasės, mokyklos švenčių dalį.	Papasakoti, kaip teatras susijęs su klasės, mokyklos tradicinėmis šventėmis. Nurodyti, kokiomis tradicinių švenčių progomis parodomi vaidinimai.	<u>Tema. „Paroda: klasės teatras“</u> Mokiniai po kiekvieno stebėto spektaklio piešia piešinius ir juose užrašo, kada matė spektaklį, kokia artėjo šventė. Piešinius sega į segtuvus. Mokytoja pasakoja trumpas istorijas apie tai, kodėl kiekviena šventė turi savo vaidinimus. Pabaigoje mokiniai dar kartą peržiūri piešinius, prisimena (spėdami), kokius spektaklius žiūrėjo.	Dailė: 1.4. Dailės kūrinėliais puošti savo klasę ir buitį, pritaikyti juos mokykloje, šeimoje vykstantiems renginiams, šventėms, parodėlėms. 1.4.1. Kiekvienam savo dailės darbeliui užrašyti metriką (vardą, pavardę, klasę).